

**Prof. Dr. Akif ESENDEMİR adına ithaf edilmiş**  
**“IV. RTT150 - SRG Genişletilmiş İşbirliği Çalıştayı”**  
*25-27 Ekim 2019, Antalya*

**Sonuç Raporu**

- 1- SRG Çalışma Grubu altında, Aktif Galaksi Çekirdekleri, Katakлизмik Değişenler, Galaktik X-ışın Kaynakları ve Galaksi Kümeleri adıyla kurulmuş olan alt gruplardaki işleyişi hızlandırmak amacıyla grup sorumlularının belirlenmesine karar verilmiştir. Tüm grubun katıldığı toplantıda bu kişiler aşağıdaki şekilde belirlenmiştir.
  - a. Galaksi Kümeleri – Dr. Sinan Aliş
  - b. Aktif Galaksi Çekirdekleri – Dr. Nurten Filiz Ak
  - c. Galaktik X-ışın Çiftleri – Prof. Dr. Eda Sonbaş, Dr. Mehtap Özbey Arabacı
  - d. Katakлизмik Değişenler – Prof. Dr. Şölen Balman
  - e. Yıldız Astrofiziği – Prof. Dr. Faruk Soyduğan, Prof. Dr. Volkan Bakış
- 2- Yeni keşfedilecek kaynaklar ile ilgili bilgiler TUG tarafına iletilince ilk analiz ve çalışmaları yapmak üzere iki ekibin kurulmasına karar verilmiştir. İlk optik gözlemler ve var olan arşivleri taramak üzere görevlendirilmiş iki ekibe gönüllü olarak katılmak isteyen araştırmacıların isimleri aşağıdaki gibidir.

**Optik Gözlemci Grubu:** Süleyman Fişek, Tenay Saguner, Ergün Ege, Gökhan Gökay, Oğuzhan Çakır, Ece Kilerci, Korhan Yelkenci, Tansel Ak, Hasan Esenoğlu, Aykut Özdönmez, İlham Nasıroğlu, Esmâ Yaz Gökçe, Sinan Aliş, Hüseyin Er, Şivan Duran, Tunca Avanvermez, Muhittin Şahan

**X-ışın ve Arşiv Analiz Grubu:** Eda Sonbaş, Tolga Güver, Dicle Çamurdan, Ergün Ege, Sinan Aliş, Hüsne Dereli, Ece Kilerci, Murat Hüdaverdi, Tuğba Boztepe, Danjela Serim, Muhammed Miraç Serim.

Her iki grup önümüzdeki dönemlerde gönüllüler ile genişletilebilecektir.

- 3- Toplantı sırasında yapılan görüşmeler sonucu sürecin taslak olarak aşağıdaki şekilde işlenmesine karar verilmiştir :
  - a. ART-XC kaynakları ve bunlara ait verilerin TUG’a teslim edilmesi.
  - b. TUG/SRG Grubu (Tolga Güver, Burçin Dönmez, İrek Hamitoğlu) ve X-ışın ve arşiv analiz grubu gelen veriler ile ilgili hızlı bir ön analiz yaparak, gözlenmesi gereken kaynakları ve bunlar ile ilgili olası stratejileri (gözlem zamanı, olası poz süreler vb.) farklı arşivlerin taranmasının ardından kararlaştıracak.
  - c. TUG/SRG Grubu ve grup sorumluları SRG-RTT150 işbirliği kapsamında yapılması planlanan tüm gözlemlerin plan ve programlarını hazırlayıp bir gözlem takvimi oluşturacak.
  - d. Oluşan takvim ışığında, başta gönüllülük esas olmak üzere optik gözlemci grubu görüntüleme ve tayfsal gözlemleri yapacak.
  - e. Gözlemcilerin RTT150 ile yapacakları tüm gözlemleri, ilgili birimlerde oluşturulacak merkezlerde uzaktan erişim ile yapabileceklerdir.
  - f. Gözlemler SDSS filtreleri ile SDSS alanları ve fotometrisi standard olarak kabul edilerek yapılacaktır.
  - g. Alınan her bir görüntü önceden hazırlanmış pipeline tarafından kalibre edilecek ve tayfları alınması gereken olası adaylar mümkünse gece içinde değilse takip eden bir hafta içinde gözlemi yapan gözlemciler tarafından belirlenecek ve gözlemci tarafından tüm SRG Grubuna önceden belirlenmiş formatta rapor edilecektir. Alınan tüm gözlem verileri aynı raporla birlikte tüm SRG Grubu ile paylaşılacak ve grup içindeki herkesin erişimine açık olacaktır.
  - h. Belirlenen adaylardan itibaren MOS maskeleri üretilecek ve ikinci evre gözlemler tayfsal gözlemler yapılacaktır.
  - i. Yine optik gözlemci ekibi tarafından yapılan tayfsal gözlemlerin sonucu en geç bir hafta içinde tüm gruba rapor edilecek ve tüm grubun erişimine açık hale gelecektir.



- j. TUG/SRG grubu ve grup sorumluları elde edilen tüm optik ve X-ışın verilerin ışığında kaynakların doğası hakkında yorumlarda bulunacak ve kaynakları ve onlara ait tüm verileri ilgili olan gruba bilimsel çalışmalar yürütülmesi için, teslim edecek.
  - k. Karşılıklı anlaşma uyarınca ilk gözlem anından itibaren 1 yıl süre ile bu grup ilgili kaynak ile bilimsel çalışmalar yapma hakkını saklı tutacak. Ancak 1 yılın sonunda herhangi bir sonuç elde edilmemesi durumunda veri üzerinde her türlü bilimsel çalışma yapma hakkı tüm SRG grubuna açık hale gelecek. Veriler Türk tarafına verildikten sonra iki yıl içinde protokol uyarınca Rus tarafının da erişimine açılacaktır.
  - l. Bilimsel çalışma sürecinin tamamı, başta ilgili grup olmak üzere tüm SRG grubu üyelerine ve onların katılımına açık ve TUG tarafından sağlanacak ortak platformlarda yapılacaktır.
  - m. Yapılacak çalışmalar bilimsel dergilere gönderilmeden önce en az 15 gün süreyle tüm SRG grubunun görüş ve önerilerine açılmalıdır.
  - n. Yukarıda sayılan adımlar ile kaynakların ilk keşiflerine ait yapılacak tüm yayınlarda, çalışmaya bilimsel katkıda bulunmuş tüm SRG grup üyeleri ve eğer isterlerse ilk gözlemleri ve arşiv araştırmalarını gerçekleştiren tüm ekip üyeleri, TUG/SRG grubu üyeleri ve grup sorumluları katkılarını yansıtacak şekilde sıralanarak yazar olarak bulunabileceklerdir.
- 4- Veri indirgemelerini standart hale getirmek ve yazılımların geliştirilmesi amacıyla bir alt grup daha kurulmasına karar verilmiştir. Bu grup İrek Hamitoğlu yönetiminde aşağıdaki üyelerden oluşur; Ergün Ege, Aykut Özdönmez, Volkan Bakış, Sinan Aliş, Korhan Yelkenci.